Nhật tụng Kalama – Kinh tạng trích diễm

Kinh Kāḷīsutta (1)

08/06/2025

Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi chép.

Trưa nay chúng ta học về một bài kinh rất đặc biệt.

Trước khi nói đến nội dung chúng ta nói đến duyên sự bài kinh trước. Duyên sự = phần dẫn của kinh.

Chúng sanh trong đời có 4 hạng:

- Thiện nhiều hơn Ác
- Ác nhiều hơn Thiện
  Nhìn quanh coi mình thuộc loại nào. Có người Thiện là hoa trên cỏ- trên cánh đồng cỏ mênh mông có tí hoa, có người cái ác là cỏ trên hoa. Giống như con ngựa vằn mình không biết nó là ngựa trắng sọc đen hay ngựa đen sọc trắng vậy.
- Thiện, Ác 50-50: hễ gặp cơ hội thiện là thiện mà gặp cơ hội ác là ác.
- Thuần ác như chúng sanh sa đọa, cơ hội thiện coi như bằng 0.

Chú giải ghi chuyện này thú vị: Ác ma Thiên Tử là nhân vật nhiều quyền lực của Dục Thiên cao nhất. Ba đời quá khứ hiện tại vị lai Ác ma Thiên tử là phước báu nhiều mới lên trên đó được, phước báu hơn Đế Thích mấy chục lần. Nguyên tắc ba đời Ác ma là phá người tu. Đời Đức Phật Thích Ca Mâu Ni cũng vậy. Ác ma Thiên tử phá Ngài triền miên. Ngay đêm Ngài bỏ ngôi đi xuất gia, đang đi ác ma hiện ra khuyên ngài đừng đi tu ở nhà cho sướng, rồi lúc Ngài tu khổ hạnh ác ma xuống phá thêm chặp nữa cho ngài nản chí về trở lại ngôi vua, rồi khi Ngài vừa đắc đạo xong Ác ma thỉnh Ngài Niết Bàn,.. đến 45 năm sau thỉnh Ngài tịch thì thôi, cứ vậy mà phá. Tuy nhiên, theo trong kinh, thời Đức Phật có nhiều người bất thiện nhưng so thời này thì người bất thiện đa dạng lắm, bất thiện của họ có nhưng ít hơn thiện, hoặc có người bất thiện cỡ cỡ cái thiện, hồi nào làm bậy thì bậy mà tu thì tu, hồi nào ác thì ác hồi nào thiện thì thiện. Còn người mình thời này hễ bất thiện là hết xài. Nó khác nhau chỗ đó.

Trong kinh nói, Ác ma phá đức Phật biết bao nhiêu, nhưng hễ có cơ hội là xuống hỏi đạo: Bạch Thế Tôn chuyện đó, tu hành phải sao sao. Mình mà gặp ác ma lúc hỏi đạo mình không biết tay đó là phá Phật, phá Tăng, phá đạo không bút nào tả xiết nhưng lúc hỏi đạo rất dễ thương, hỏi những câu rất thâm sâu. Ác Ma đời này là một vị Phật tương lai. Giống ngài Mục Kiền Liên, trong kiếp trái đất này ngài từng là một ác ma, ác ma dusi. Ác ma phá là phá mà rảnh xuống hỏi đạo. Khi Ngài thành đạo, 3 con gái ác ma xuống cũng phá Ngài. Lúc nào phá thì phá mà rảnh cũng xuống hỏi đạo.

Có một lần đó 3 cô xuống làm Phật tử hỏi này hỏi kia. Có một lần họ hỏi đạo Ngài, Ngài nói: “Ta sống trong thiền định, ta an lạc với nếp sống viễn ly độc cư, ta không hoan hỷ trong làm bạn với ai hết”.

Câu trả lời đó được tất cả đệ tử học thuộc lòng. Hồi đó không có sách vở, thầy biết chỉ cho trò, bạn biết chỉ cho bạn, thời đức Phật thuộc lòng Tam tạng là học kiểu đó- khẩu khẩu tương truyền.

Có bà cư sĩ cũng thuộc bài kệ đó: Ta sống trong thiền định, hoan hỷ trong nếp sống một mình, không hoan hỷ trong chuyện làm bạn với ai hết. Bả nghe bả hiểu, hiểu sao không hiểu nhưng đó là mình, mấy bậc thượng căn thượng trí họ không chịu, họ muốn biết sâu hơn, rộng hơn. Muốn biết sâu hơn, rộng hơn phải tìm người giỏi hơn mình. Cô Phật tử này tới gặp ngài Mahakaccayana, ngài là một trong những đại đệ tử của đức Phật, ngài là số 1 về biệt hạnh diễn giải sâu rộng những gì Đức Phật nói vắn tắt. Mỗi Đức Phật có một vị đệ tử đứng đầu chuyện đó.

Bà biết ngài đang ở đó, bà tới bà hỏi: Bạch Ngài con nghe bài kệ đức Phật dạy " Ta sống trong thiền định, hoan hỷ sống một mình", xin Ngài nói rộng cho con nghe. Ngài Mahakaccayana giải thích theo trình độ bậc thánh như ngài. Không phải ngài không phải suy diễn mà Ngài hiểu tâm Đức Phật lúc đó nói nhắm tới gì.

Phải nói rõ thế này: Những gì thuộc về cảnh giới chuyên biệt, riêng tư của chư Phật đệ tử không hiểu được, nhưng cái gì không là cảnh giới riêng của chư Phật thì đức Phật nghĩ gì đệ tử biết đó, bằng chứng là khi Ngài nhập thiền để viên tịch Ngài không nói nữa, sau khi nói câu cuối cùng: Mọi thứ ở đời đều vô thường các ngươi hãy tinh tấn đừng dễ ngươi. Ngài dạy xong Ngài đi vào thiền định: Nhập Sơ thiền xuất Sơ thiền, nhập nhị xuất nhị, vào tam xuất tam, nhập tứ...2 triệu 400 trăm ngàn lần nhập Sơ Thiền ra Sơ Thiền ... Phi tưởng phi phi tưởng, rồi nhập Thiền Diệt, không Tâm trong tích tắc rồi mới vào lại Sơ Thiền. Tâm sinh diệt rất nhanh. 10, 15 phút là xong hết. Lúc đó Ngài không còn thở. Tốc độ tâm quá nhanh cho nên trong suốt thời gian đó hơi thở không kịp có mặt, ngài Anan hỏi ngài Anurudha ngồi kế bên, hỏi có phải Thế Tôn Niết Bàn rồi?- Chưa, Thế Tôn đang xuất nhập các tầng thiền, khi tôn giả hỏi ta thì Thế Tôn đang trú thiền Diệt – không tâm, giờ Thế Tôn đang quay trở lại.

Cho nên ngài Mahakaccayana ngoài trí tuệ bậc La Hán thì ngài có khả năng đọc hiểu tâm đức Phật, ngài biết khi đó Ngài muốn nói cái gì. Ta sống trong thiền định, ta hoan hỷ sống một mình không kết bạn với ai hết. Khi đức Phật dạy cho 3 cô ma nữ ý ngài muốn nói cái gì?

Nội dung bài kinh này nếu đọc một mình nó nản lắm.

Sẵn cho tôi nói luôn, bà con chửi bới tôi sao in kinh đi bán, nhưng nói thiệt cứ đem đi cho không cần cũng lấy, lấy về không đọc, người thực sự có nhu cầu thì không có sách. Đây là lý do chúng tôi bắt buộc phát hành lấy tiền lại. Số tiền không bao nhiêu, phải tốn để người cần họ có.

Bài kinh hôm nay chúng tôi xét thấy quan trọng và cần thiết nên sưu lục bỏ vào Kalama 2. Kalama 3 chúng ta sẽ lần lượt học tới. Chúng tôi đang hoàn tất bản thảo những bài kinh sau cùng Kalama 4. Tôi xin nghiêm túc xác định, Kalama 4 là cuốn bà con không thể thiếu trong nhà. Có những cuốn chúng tôi không khích lệ, bà con không mua chúng tôi không ý kiến, riêng Kinh tạng chúng tôi đặc biệt khích lệ. Quyển đó có những đề tài, chủ đề, vấn đề nảy lửa- nó chạm vào tất cả vấn đề thời sự lớn nhất, ồn ào nhất của Phật giáo Việt Nam, một cách ngẫu nhiên đề tài đó được nhắc đến tới nơi tới chốn trong Kalama 4. Theo tinh thần Kalama là giới thiệu bà con những bài kinh nếu tự đọc thì rất nhức đầu, mà nhức đầu thì không đọc, không đọc thì mình mất đi quyền lợi rất lớn khi được tiếng con Phật cứ ớn ớn là bỏ. Như giai tài ông cố để lại cổ vật nhiều quá,

mình thấy mẻ mình bỏ qua một bên, đâu biết tô mẻ đó của Tô Đông Pha, nghiên mực đó của Lý Bạch, thấy đẹp đẹp thì đem đi chưng bán được thì bán thấy trầy sứt bỏ qua bên, rất là uổng.

Bài kinh nói gì?

Chúng sanh trong đời có nhiều hạng:

- Hạng 1, ngồi dưới gốc cây, hang hốc = luôn sống ở cảnh giới thấp nhất. Muốn ở gốc cây, hang hốc không cần nỗ lực, thấy gốc cây là ngồi. Chỉ biết đam mê ngũ dục (mắt thấy tai nghe mũi ngửi lưỡi nếm thân xúc chạm), sống không cần nỗ lực, thuần túy bản năng. Hạng Dục giới.
- Hạng 2 - hiếm. Có chúng sanh thấy vào ra một căn nhà có bà vợ đám con, miếng đất trồng trọt, mớ công ăn việc làm, thu nhập hàng tháng, ăn ngon mặc đẹp, đúng ngày tóc bạc da nhăn lăn đùng ra chết họ thấy kỳ, thấy có gì sai sai. Cứ thế hết thế hệ này đến thế hệ khác. Sống để đi làm đi làm để sống. Nó thấy kỳ kỳ. Đám này chán Dục, tu tập thiền định. Tại sao chán? Nhiều đời rồi. Nhiều đời chán, nhiều đời đắc thiền rồi. Anh biết trước bày anh biết sau. Nếu mình ly dục mình kiếm người ly dục mình chơi. Trong đám ly dục anh nào dạy được thì dạy mình tu thiền. Có người tự biết, có người phải có thầy. Hạng 2 là chán nếp sống dễ dãi tu tập Thiền định, đắc thiền, có thần thông, về các cõi Phạm thiên ở trên.
- Hạng 3 thấy hưởng dục quá thấp, đắc thiền rồi thì buồn buồn nhắm mắt lim dim, đắc thiền chết về phạm thiên, họ nản cầu giải thoát vô thượng bồ đề. Chính hạng này là các hạng Bồ tát, hiền thánh.

Mình đa phần là hạng 1. Hạng 1 ngồi gốc cây. Hạng 2 biết leo cây, biết leo lên cành nhánh, hướng đông, hướng tây, hướng nam, hướng bắc, thiền Phi tưởng phi phi tưởng như đọt cây, nhưng leo rồi cũng có lúc tuột xuống đất, ai ở trên cây suốt đời đâu.

Trong đây nói rất rõ.

Chúng sanh = Satta, trước khi đức Phật ra đời, Satta= Kẻ có Bản Ngã, có chủ thể Tôi & của Tôi. Khi Ngài ra đời, Ngài nói, định nghĩa vậy không đẹp, Satta= Dính. Chúng sanh là thứ đụng đâu dính đó, bằng Thích & Ghét/ Tham & Ưu. Cho nên, tay nào sanh ra trong thế giới hưởng dục dính cứng ngắc trong đó: Có tí nhan sắc, thấy nhan sắc số 1; có tí tiền bạc thì tiền bạc là số 1, có tí hạnh phúc gia đình thì hạnh phúc gia đình là số 1, có tí tiếng tăm quyền lực là thấy nó số 1,.. . Hạng thứ 2 - cái gì còn liên hệ ngũ dục, ngũ trần là thấp lắm, mấy ảnh tu thiền, tu tầng nào dính tầng đó. Lâu lâu có anh chán Dục chứng Sơ Thiền, chán Sơ thiền chứng Nhị thiền; nhưng mà hiếm lắm. Thường thường thì, kinh nói nha, đẻ ra trong đống phân thấy đống phân là số 1, đẻ trong ống cống thấy ống cống là số 1, đẻ trong đống rác thấy đống rác là số 1,...

Ngay trong room này, nói thờ Phật cho vui chứ thật ra mình đâu thờ Phật, mình thờ chồng, thờ vợ, thờ nhà cửa, thờ tiền bạc, thờ con cái, thờ thị phi, thờ mấy cái like, view trên facebook Phật không phải số 1, tùy có người Phật là số 8, 5, 9, 15 gì đó nếu coi Phật là số 1 mình đã sống khác rồi. Nói thờ Phật, quy y Tam Bảo chứ đâu phải Phật, Tam Bảo là số 1. Với Tu Đà Hườn thì đúng, chứ mình trong rôm này thì Tam Bảo là số 8, 12, 41, 72... gì đó, xa số 1 lắm

Ngài Mahakaccayana giải nghĩa câu của đức Phật, có nghĩa là sao?

Trong kinh nói rõ: Mình sống nhiều với cái gì cái đó là bạn của mình. Sống nhiều tham ái thì coi tham ái là bạn (Taṇhādutiyaka), có người dosadutiyaka lấy sân làm bạn, có người lấy tà kiến làm bạn, sống nhiều với cái gì cái đó là bạn của mình.

Ngài nói không muốn kết bạn với ai, bạn không phải là người 2 chân, mà bạn = Không sống trong phiền não, không đam mê cái gì hết. Hiền thánh không tự sát, các ngài chỉ ngồi chờ duyên tới rồi đi, không thiết tha gì hết. Cả vũ trụ quỳ xuống hôn chân Ngài cũng lạnh ngắt. Không có thích. Từ chỗ đó, cả vũ trụ quay xe chống ngài ngài cũng không nhúc nhích. Không muốn có không sợ mất. Tay nào sợ mất thì muốn có gì đó mới sợ mất, thích được.

Người không muốn sở hữu, không muốn hưởng thụ, không muốn hiện hữu thì không sợ mất. Không sợ mất thì không khổ.

Mình khổ vì không có cái mình thích, phải chịu đựng cái mình ghét. Người không có cái để thích thì không có cái để ghét. Người này trời có sập, cháy thành tro thì họ cũng vẫn mỉm cười.

Không làm bạn với ai = Không có bị phiền não nào đi bên cạnh Ngài. Ngài đúng là người độc cư. Không có phiền não nào tìm cách chen lấn chỗ nằm chỗ ngồi hết. Còn mình thì lúc nào cũng có phiền não chen vô kế bên, cầm chén cơm, cục xà bông đi tắm phiền não cũng chen vô, lúc nào cũng có phiền não chen vô. Ngài đúng là một mình. Chư Phật - La Hán không còn thiện không còn ác. Còn thiện là về cõi lành, còn ác về cõi đọa, các Ngài không còn chỗ để đi, vì coi hạnh phúc & đau khổ là số 0. Tại sao số 0 vì các Ngài biết hạnh phúc, đau khổ đồng nghĩa, chỉ là sanh & diệt. Còn mình tách riêng nó ra, đi tìm cái sướng, chạy trốn cái khổ. Ngài thì : Cái nào cũng do duyên mà có, có rồi phải mất. Hiểu rốt ráo không phải vay mượn.

Cho nên Ngài mới nói: Có những kẻ hưởng dục coi dục số 1 thì dẹp một bên. Có kẻ tu thiền thì tu được thiền nào dính trong thiền đó.

Bài kinh này sâu ghê lắm. Tại bài này giảng cho đại chúng không chuyên.

Ngày chưa biết đạo thì thế giới này có mấy chục ngàn tỷ cái để thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng: bông hoa, chim cò, đất đai, thú vật, đại dương, mây trời, băng mù sương, mặt trăng, mặt trời, tinh tú, sao băng, xanh vàng đỏ trắng, dài ngắn, trong ngoài, đực cái, trống mái,... mấy chục ngàn ths.

Người tu Thiền chỉ còn có 10 thứ: Xanh, vàng, đỏ, trắng, đất, nước, lửa, gió, hư không, ánh sáng. Tùy căn cơ mỗi người mà họ tu đề mục nào. Có người chỉ tu đề mục Đất, ăn rồi đất, đất hoài tới khi nào đắc thiền thôi. Bà con có nhu cầu vô Thanh Tịnh Đạo, phần Định, coi 10 đề mục Kasina.

Lấy mắt mình nhìn quanh mình thấy thiên hạ nếp sống giống giống nhau: Nam thích nữ, nữ thích nam, ai cũng thích có tiền, bằng cấp, chức vụ, đi đứng bay nhảy sinh hoạt như ý, mình thấy giống nhau. Không giống đâu; Trong đám người xung quanh mình thấy mặt bằng giống nhau nhưng chiều sâu khác nhau: Có người sống nhiều bằng mắt thích quay phim, chụp ảnh, du lịch, thích tranh ảnh, điêu khắc, hội họa, kiến trúc,... có người thích sống nhiều bằng tai âm nhạc, nói chuyện,... có nhiều khi mình thương người đó chỉ vì thương giọng nói thôi. Chẳng hạn cách đây non 1 tháng, tôi bên Kalama về tôi đi dạy bên Pháp, trong lớp toàn đám già chát, xấu hoắc, tôi đang muốn nói chuyện khác, trong đó có tay có giọng nói hay kỳ lắm, có cái phước, có giọng nói rất hay. Tôi đang giảng, con mắt tôi ngó lên bảng hoặc ra cửa sổ mà nghe hỏi là biết rồi. Giọng bả

hay lắm. Rời Paris tôi về Thụy Sỹ nhớ lan man, giọng nói hay quá, họ gọi phone hỏi thăm, bả gọi tôi nghe nghiện luôn. Tại sao tôi lạc đề? Tôi muốn cho các vị biết: Chỉ riêng âm thanh cũng có thể là một cảnh giới ghê gớm. Có người thích mùi, có người thích vị, thích ăn, có người thích xúc,....(mất sóng mấy giây).

Thích cái này ghét cái ngược lại. Ghét gì thích cái ngược lại. Riêng người tu thiền buông hết.

Tùy căn cơ nhiều đời mà giờ sanh ra mình có thích trong 5 dục hay không, trong 5 dục thích cái nào (mắt, tai,...). Thích kiểu nào.

Chán dục chuyển qua tu thiền do căn cơ nhiều đời mình thích đề mục nào. Kiểu tu không giống nhau.

Kiểu tu gồm 4:

- Tu khó đắc nhanh: Phiền não đầy ắp, ngoại cảnh khó khăn muôn trùng, phiền não rối rắm, điều kiện tu học khó khăn mà đủ duyên búng tay là đắc liền.
- Tu khó đắc chậm : Nội tâm ngoại cảnh banh chành đã vậy mất mấy chục năm mới đắc thiền, đắc đạo.
- Tu dễ đắc nhanh: Như ngài Xá Lợi Phất nghe cái đắc khỏi có vụ rừng sâu núi thẳm ma thiêng nước độc lam sơn chướng khí.
- Tu dễ đắc chậm : Cứ làm cư sĩ tà tà, hưởng thụ vật chất đến 60, 70 tuổi gặp Phật thuyết pháp cho nghe 5, 7 năm trời có ngày tự nhiên đắc.

Ngay khi hưởng dục tùy căn cơ, trình độ, tiền duyên, tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý mà mỗi người có kiểu hưởng dục khác nhau, mê cái nào cái đó là số 1. Tới lúc mình chán Dục mình nhảy qua tu thiền thì cũng do căn cơ, trình độ, khuynh hướng tâm lý, sở trường sở đỏan mà chọn đề mục nào, khi tu dễ hay tu khó, có đắc không.

Chọn cái nào là một chuyện. Chọn rồi mất nhiều hay ít thời gian đắc; Rồi đắc tới đâu. Có người tới Sơ thiền kẹt cứng lên không nổi, có người tới Nhị, có người tới Tam là chết dí, có người hết Sắc giới lên không được, có người chán thiền Sắc lên Vô Sắc tầng 1, 2, 3, 4.

Đức Phật xác định: Ngay trong thiền định bao nhiêu người tu thiền định đắc cái gì dính trong cái đó, kẹt cứng ra không nổi. Phàm phu toàn là tù nhân không. Mỗi người đẻ ra bị nhốt trong cái gì đó. Tưởng sao, lúc vượt ra khỏi vật chất, nhảy vô tu thiền tưởng giải thoát rồi nhưng mà không, vô Sơ Thiền nhốt Sơ thiền..., thiền Sắc giới nhốt Sắc giới, lên tới Vô Sắc nhốt trong Vô Sắc... Tới lúc biết Phật pháp rồi lại bị nhốt tiếp. Giữ giới ba mớ dòm xung quanh không ai bằng mình là kiêu ngạo lên, nhốt trong Định, trong Tuệ quán, tu Tứ Niệm Xứ, nhìn người ta không tu thấy mình hay hơn người ta. Khi thấy mình hay hơn người ta lại bị nhốt trong đó nữa. Người ta bố thí không nhiều bằng mình, ... khi mình có cái so là mình bị nhốt nữa.

Trong đây Ngài nói rõ: Ta không làm bạn ai = không có phiền não nào chen vô chỗ nằm, chỗ ngồi, chỗ đứng, chỗ đi của ta hết.

Rồi Ngài mô tả: Trong khi Người ta tu thiền từ tầng thấp nhất đến cao nhất đụng đâu dính đó, bị giam nhốt trong đó, riêng ta thì không, ta không bị giam nhốt trong đó. Bài kinh này sâu chỗ đó.

Đọc kỹ chú giải và những bài kinh liên quan thì bài kinh này rất sâu.

Phàm phu: do tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý đẻ ra có 5-7 trăm nhà tù. Nằm nôi thì trong nhà tù khác, biết đi biết chạy nằm nhà tù khác, biết yêu đương vớ vẩn là vô nhà tù khác, lấy vợ lấy chồng là nhà tù khác, có con là nhà tù khác, nhà nghèo nhà tù khác, khá khá nhà tù khác, vô danh nhà tù khác, tiếng tăm nhà tù khác,... Biết Phật pháp rồi biết Bố thí, giữ giới, niệm Phật là nhà tù khác. Ngài kêu phải tháo gỡ hết, phải đi nghênh ngang giữa trời đất, trên đầu chỉ có bầu trời, dưới đất chỉ có thiên địa mênh mang. Đằng này không. Mỗi đứa tự đóng cái chuồng đứng vô đó, mà đứng khum khum không được thẳng lưng, bị Ngã mạn nặng nó đè, đứng khum khum. Phiền não càng nhiều nhà giam càng chật. Chẳng những phòng giam mà bị nhốt trong chuồng cọp. Họ lấy kẽm gai họ quấn thành chuồng cao 1m, dài 1m, bỏ tù trong, rồi khóa lại, tù ngồi co ro như hài nhi trong bụng mẹ, nó bỏ ngoài sân, nắng mưa ráng chịu, kẽm gai không, không dám nhúc nhích, kêu chuồng cọp là vậy đó.

Mình khi không biết Phật pháp hoặc biết mà không chịu tu mỗi ngày giờ trôi qua mình bị giam nhốt trong chuồng cọp cỡ đó. Chuồng cọp là gai nên mình không tựa, dựa, tỳ trong đó được. Khi mình quá nhiều cái thích, quá nhiều cái ghét là đời sống mình như chuồng kẽm gai, mình hành xử cái gì dựa thích, ghét, tránh làm cái gì đi ngược cái thích, đụng cái ghét = Mình bị nhốt trong chuồng cọp còn gì, mà mình không biết cái đó.

Bài kinh này Ngài nói rõ. Phàm phu y như người bị nhốt trong chuồng cọp- Được cái gì dính trong đó ra không được. Tu đâu dính đó.

Bị nhốt trong đó = Đời đời bất diệt không bao giờ đi một mìnhh, đi đâu có phiền não đi cùng = đời đời sanh ra không có cộng đồng này thì có cộng đồng kia, khi nào cũng có bầy đàn để sanh vào. Miễn là còn tham, sân, si thì có bầy đàn để chui vào. Lên Phạm thiên cũng sống giữa đoàn thể Phạm thiên, sanh về Dục thiên cũng có đoàn thể Phạm thiên, xuống cõi người, bàng sanh thì khỏi nói, làm kiến, mối, giun,.. thì cũng chùm, lọn.

Phiền não được coi là bạn vì nó đi theo sát mình ngày kia khắng khít.

Người không học đạo không biết cái này, họ tưởng ngày xưa không biết thiện, giờ chuyển qua thiện ngày đêm sống trong thiện là tốt. Nó có 2 cái: Sống trong thiện mà với cái Mạn & Kiến cho rằng tôi hay, tôi tốt, người kia không bằng tôi, tôi hay hơn người kia = Thiện thấp. Thiện cao = luôn ý thức mọi thứ do duyên mà có, cũng do duyên mất đi; Mọi thứ sinh diệt chớp tắt trong nháy mắt không có một cái gì khả dĩ đáng gọi là Tôi, Của Tôi. Thiện pháp là bè qua sông không phải bè vác trên vai đi chỗ này chỗ kia tự đắc tự tôn, tự cao tự đại tự mãn.

Xui là mình không được học chỗ này. Những khi nghe giảng chỗ này mình cười cười nói: Nói cho cao siêu chứ thích sao sống vậy miễn sao tôi vui thì thôi.

Người thường trực nhớ rằng: Mọi thứ do duyên mà có cũng do duyên mất đi. Nhận thức đó rất quan trọng. Khi thường xuyên sống như vậy mới thấy cái thiện cần làm, làm để giải thoát; Cái ác cần tránh, tránh để giải thoát. Không có cái nào để nắm níu, cư trú, định cư, ghì xiết, ôm chặt. Không có. Nghĩ vậy là sai.

Ba mớ là bị nhốt.

Bài kinh này đức Phật cho mình biết hãy bỏ đi đừng tiếp tục sống kiểu ba mớ là ghì chặt như trẻ con được mấy cục đất sét, 5, 3 món đồ chơi là đủ rồi. Khi mình trưởng thành thì mình phải bỏ cục

đất sét của trẻ con, mình phải bỏ nhà chòi, chiếc xe nhựa, nồi chảo thúng mủng bằng nhựa mình mới thành người lớn, mình mới giải quyết vấn đề của mình, của gia đình, của xã hội, của đất nước, của chúng sinh, của vũ trụ được; Đằng này mình mãi hoài làm đứa trẻ hài lòng với những món đồ chơi con nít làm sao lớn nổi, làm sao có thể có những can thiệp tích cực hữu ích cho cộng đồng mình đang có mặt, góp mặt. Trẻ con không hiểu nên hài lòng rất sớm, thỏa mãn rất sớm với những gì nó có. Người có đầu óc thì họ không hài lòng với một mái nhà, một mái ấm gia đình, họ phải trở thành những Tôn Dật Tiên, Cường Để, Phan Bội Châu, Terasa, ... thành những nhân vật lớn, có những tác động lên thế giới, vũ trụ. Đàng này mình cứ loe hoe được mấy mét vườn trồng tầm bậy tầm bạ là thấy số 1.

Bài kinh này nói cái đó.

Phàm phu đẻ trong Dục dính trong Dục thì khỏi nói rồi, tới lúc thoát dục chuyên tâm tu hành được ba mớ là dính, cũng không được. Phải nhớ:

Ác nên tránh nhưng tránh để giải thoát. Thiện nên làm nhưng làm để giải thoát.

Đó. Nội dung bài kinh là như vậy. Ok.

Bà con nếu hiểu bài kinh này thì bài kinh này rất đáng trì tụng mỗi đêm. Còn không hiểu thì thua.

Tôi không làm chuyện quảng cáo rẻ tiền, nhưng quyển 4 này đặc biệt đến mức mấy ngày này có mấy bà con ở xa về giúp nấu ăn cho chúng tôi toàn tâm hoàn tất bản thảo mấy trang cuối, nửa đêm giật mình biết đang sửa tới kinh gì sáng nhào qua sửa cho xong. Sửa = Có chỗ giữ nguyên bản dịch ngài Minh Châu, có chỗ chúng tôi dịch lại 100%, 70%, 60%, 50%,...có chỗ chỉ đổi chữ, và đương nhiên chúng tôi phải kết hợp chú giải/ commentary/atthakatha của Tam Tạng. In ra sách cho bà con tha hồ ném đá thôi. Yên tâm. Có Pali. Phật ngôn Âu Mỹ nó làm nhiều lắm, không có bản Pali ngại lắm. Thứ hai mấy bài họ chọn rất riêng, nhưng tôi không nặng xã hội: Bổn phận vợ chồng, con cái... tôi nặng mấy cái hơi Phật chất hơn chút. Mong quyển đó đủ duyên, sớm ra mắt bà con để bà con thấy Phật pháp không như bà con thấy xưa giờ. Ok. Chúc bà con ngủ ngon./.